

УДК 330.8

**ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНИХ ПРОФЕСІЙНИХ ВМІНЬ
СТУДЕНТІВ-ЕКОНОМІСТІВ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇХНЬОЇ УСПІШНОЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ КАР'ЄРИ**

С. І. Кострицька, доцент, ДВНЗ «Національний гірничий університет»,

Kostryskas@nmu.org.ua

О. Д. Швець, ДВНЗ «Національний гірничий університет»,

shvetsolena@mail.ru

Методологія дослідження. Результати отримані за рахунок застосування методів: абстракції – при визначенні сутності поняття «загальні професійні вміння»; досвідного навчання – при перевірці дієвості типової програми з вивчення англійської мови для професійного спілкування у Національному гірничому університеті; загального й особливого – при встановленні єдності існуючих підходів до формування професійно-орієнтованих комунікативних компетенцій студентів.

Результати. Виявлено, що переміщення акценту у викладанні англійської мови з передачі знань на вивчення мови як цілісної системи формування знань та вмінь, які є професійно-орієнтованими, сприяє розвитку у студентів вмінь, які є необхідними для їх успішної професійної діяльності. Показано, що викладання англійської мови для спеціальних цілей із застосуванням методу, орієнтованого на розвиток вмінь, та методу, орієнтованого на виконання завдань, є найбільш відповідними та ефективними для формування у студентів загальних професійних вмінь.

На основі аналізу програм викладання англійської мови для спеціальних цілей, які розроблені кафедрою іноземних мов ДВНЗ «Національний гірничий університет», а також типової програми англійської мови для професійного спілкування та сучасних вимог роботодавців встановлено, що зміст університетських програм відповідає типовій програмі та вимогам роботодавців щодо професійних вмінь випусників ВНЗ.

Новизна. Запропоновано під час вивчення дисципліни «Англійська мова

для спеціальних цілей» спрямовувати зусилля на розвиток у студентів тих загальних професійних вмінь, які визначені роботодавцями у якості головних вимог до випусників ВНЗ.

Практична значущість. Запропоновані методичні підходи до вивчення дисципліни «Англійська мова для спеціальних цілей» дозволять сформувати ефективну систему розвитку загальних професійних вмінь, які можуть бути використані у різних навчальних ситуаціях та контекстах і будуть сприяти успішній професійній кар'єрі випусників.

Ключові слова: професійно орієнтовані комунікативні мовленнєві компетенції; загальні професійні вміння; методичний підхід, орієнтований на вміння; методичний підхід, орієнтований на виконання завдань; вміння вчитися.

Література

1. A curriculum model for transferable skills development. Deesha Chadha. Issue: 1, Volume: 1, 2006.
2. Bologna (1999) The European Higher Education Area. Joint Declaration of the European Ministers of Education. [online]. Available from: http://www.cepes.ro/information_services_line/bologna.htm.
3. Bridges D. (1993) Transferable skills: A philosophical perspective. *Studies in Higher Education*, 18 (1), 43–51
4. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment (2001) Cambridge : University Press.
5. Cunningsworth, A. (1995). Choosing your coursebook. Oxford: Heinemann].
6. Curry, P., Sherry, R. and Tunney, O. 'What Transferable Skills do Employers Look for in Third-Level Graduates?' (2003) accessed at www.skillsproject.tcd.ie/reports.htm on 03/05/2007
7. Drummond, I., et al. (1998) Personal transferable skills in higher education: The problems of implementing good practice. *Quality Assurance in Education*, 6 (1), p. 68
8. English for Study and Work (A Coursebook for Mining Engineers): навч. пос. з англійської мови у 3-х томах. С. І. Кострицька, І. І. Зуєнок, О. Д. Швець, Н. В. Поперечна. – Д. : Національний гірничий університет, 2010.
English for Study and Work (A Coursebook for Mining Engineers): navch. pos. z angliyskoyi movy u 3-kh tomakh. S. I. Kostrytska, I. I. Zuenok, O. D. Shvets, N. V. Poperechna. – D. : Natsionalniy girmychiy universytet, 2010.
9. Kumar M. Dileep, Jain Vishal, «Survival Skills of Business Management Graduates: A Study with Reference to Retail and Banking», *Far East Journal of Psychology and Business*, Vol. 1 No 1, December 2010.
10. McGann, K. (2010) IBEC Education and Skills Survey.
11. Richards, J. (2003) Curriculum Development in Language Teaching CUP.
12. Robinson P. C. (1988) ESP Today: A Practitioner's Guide. Centre for Applied Language Studies University of Reading. English Language Teaching. Prantice Hall.
13. Skills Training Agency, <http://hansard.millbanksystems.com/lords/1990/feb/13/skills-training-agency>
14. StudentNet 'Transferable Skills', <http://www.studentnet.manchester.ac.uk/careers/improveyourjobprospects/transferableskills/on> 29/10/2007
15. Willis, J. (1996) A Framework for Task-Based Learning. Harlow: Longman
16. Woodley A. and J. Brennan (2000) Higher Education and Graduate Employment in the United Kingdom. *European Journal of Education*, Vol, 35, Issue 2, pp. 239–249
17. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Колектив авторів: Г. Є. Бакаєва, О. А. Борисенко, І. І. Зуєнок та ін. / Г. Є. Бакаєва, О. А. Борисенко, І. І. Зуєнок та ін. – К. : Ленвіт, 2005. – 120 с. – Альтернативна назва: English for Specific Purposes (ESP) National Curriculum for Universities. – текст укр. та англ. мовами.]

Programa z angliyskoyi movy dlya profesiynogo spilkuvannya. Kolektyv avtoriv: G. E. Bakaeva, O. A. Borysenko, I. I. Zuenok ta in. / G. E. Bakaeva, O. A. Borysenko, I. I. Zuenok ta in. – K. : Lenvit, 2005. – 120 p. – Alternatyvna nazva: English for Specific Purposes (ESP) National Curriculum for Universities. – tekst ukr. ta angl. movamy.]